

Joseph Jacobs

POVEȘTI INDIENE

Traducere:
Gabriel Mălăescu

Editura MondoRo
București, 2017

Cuprins

Prefață / 5
Leul și cocorul / 9
Cum a cucerit-o fiul Rajahului pe prințesa Labam / 11
Mielușelul / 24
Punchkin / 28
Ulciorul spart / 44
Vioara fermecată / 45
Cum a fost păcălită barza cea crudă / 50
Frumoasa Laili / 54
Tigrul, brahmanul și șacalul / 68
Fiul prorocului / 72

Leul și cocorul

Bodhisatta s-a născut cândva în regiunea Hiavanta ca un cocor; Brahmadatta domnea pe vremea aceea în Benares.

Pe atunci, s-a întâmplat ca unui leu care mânca niște carne să îi rămână un os în gât. Gâtul i s-a umflat, nu mai putea mânca nimic și suferea îngrozitor. Cocorul, văzându-l, cum stătea cocoțat într-un copac, căutând de mâncare, l-a întrebat:

— Ce te necăjește, prietene?

El i-a spus ce anume.

— Te pot scăpa de osul acela, prietene, dar nu îndrăznesc să intru în gura ta, pentru că mă tem că mă vei mânca.

— Nu te teme, prietene, nu te voi mânca; doar scapă-mă!

— Foarte bine, spune cocorul și îl pune să se întindă pe partea stângă.

Dar gândind în sinea lui „cine știe ce o să facă”, a pus un băț de-a curmezișul fălcilor ca leul să nu poată închide gura și, băgând capul înăuntru, a lovit un capăt al osului cu ciocul. Atunci osul s-a desprins și a ieșit. Imediat ce a făcut osul să cadă, el a ieșit din gura leului, lovind bățul cu ciocul, ca să cadă și acesta, apoi s-a așezat pe o creangă.

Leul se face bine și într-o zi mânca dintr-un bivoli pe care îl răpusese. Cocorul, gândindu-se „la să văd ce mai face”, s-a așezat pe o creangă deasupra lui și a rostit aceste versuri:

Un serviciu ți-am făcut

Cât de bine am putut,

Rege al animalelor! Maiestate!

Ce vom primi drept răsplată?

Ca răspuns, leul a rostit aceste versuri:

*Cum mă hrănesc cu carne și cum vânez mereu,
Acea că trăiești după ce-ai stat în gâtul meu.*

Atunci, cocorul a rostit alte două strofe:

*Nerecunoscător, fără a face bine,
Fără a întoarce binele primit,
La el nu găsești mulțumire,
Să-l ajuți nu folosește la nimic.*

*Prietenia nu-i e câștigată
De fapta cea mai bună.
Mai bine te îndepărtezi,
Fără invidie sau ranchiună.*

Și, zicând acestea, cocorul a zburat departe.

Iar când marele Învățător, Buddha Gautama, își spunea povestea, obișnuia să adauge: „La vremea aceea, leul era Devadatta Trădătorul, iar cocorul alb eram chiar eu.”.

Cum a cucerit-o fiul Rajahului pe prințesa Labam

Într-un ținut se afla un rajah care avea un singur fiu care mergea în fiecare zi la vânătoare. Într-o zi, rani (soția rajahului), mama sa, i-a spus:

— Poți vâna oriunde vrei în aceste trei părți, dar nu trebuie să mergi niciodată în cea de-a patra.

Ea spunea acest lucru pentru că știa că dacă el mergea în cea de-a patra parte, ar fi auzit despre frumoasa prințesă Labam și că atunci și-ar fi lăsat tatăl și mama și ar fi plecat s-o caute pe acea prințesă.

Tânărul și-a ascultat mama și a făcut așa cum i-a spus ea, pentru o vreme, dar într-o zi, pe când vâna în cele trei părți în care i se dăduse voie să meargă, el și-a amintit ceea ce îi spusese ea despre a patra parte și s-a hotărât să meargă să vadă de ce nu îl lăsa să vâneze acolo. Când a ajuns, a găsit o junglă, iar în junglă nimic altceva decât mulți papagali, care trăiau în ea. Tânărul rajah a tras înspre unii dintre ei și imediat toții s-au ridicat în zbor spre cer. Toți, mai puțin unul, iar acesta era regele lor și era numit papagalul Hiranman.

Când papagalul Hiranman s-a trezit singur, le-a strigat celorlalți:

— Nu zburați și mă lăsați singur când fiul rajahului vânează. Dacă mă părăsiți așa, îi voi spune prințesei Labam.

Atunci toți papagalii au zburat înapoi la rajahul lor, ciripind. Prințul a fost foarte mirat și a spus:

— Ei, păsările astea pot vorbi!

Apoi le-a spus papagalilor:

— Cine este prințesa Labam? Unde locuiește ea?

Dar papagalii nu i-au spus unde locuiește.

— Nu vei putea ajunge niciodată în țara prințesei Labam, a fost tot ce i-au spus ei.

Prințul s-a întristat foarte tare pentru că nu voiau să îi spună mai multe; de aceea și-a aruncat pușca și a plecat acasă. Când a ajuns, nu a vrut să vorbească sau să mănânce, ci a zăcut în patul lui vreo patru-cinci zile și a părut a fi foarte bolnav.

În cele din urmă le-a spus tatălui și mamei sale că voia să meargă să o caute pe prințesa Labam.

— Trebuie să plec, a spus el. Trebuie să văd cum este ea. Spuneți-mi unde este țara ei.

— Nu știm unde este, au răspuns tatăl și mama.

— Atunci, trebuie să merg să o caut, a spus prințul.

— Nu, nu, au spus ei, nu trebuie să ne părăsești. Ești singurul nostru fiu. Rămâi cu noi. Nu o vei găsi niciodată pe prințesa Labam.

— Trebuie să încerc să o găsesc, a spus prințul. Poate că Dumnezeu îmi va arăta drumul. Dacă voi trăi și o voi găsi, mă voi întoarce la voi; dar, poate, voi muri și atunci nu vă voi mai vedea niciodată. Însă, trebuie să plec.

Așa că au trebuit să îl lase să plece, deși au plâns foarte mult la despărțire. Tatăl lui i-a dat veșminte frumoase pe care să le poarte și unul dintre cei mai buni cai, iar el și-a luat pușca, arcul și săgețile și multe alte arme, „pentru că”, spunea el, „s-ar putea să am nevoie de ele”. Tatăl lui, de asemenea, i-a dat multe rupii.

Apoi el și-a pregătit calul de drum și și-a luat rămas bun de la tatăl și mama lui, iar mama lui și-a scos batista și a înfășurat niște dulciuri în ea.

— Copilul meu, i-a spus ea, când îți se face foame, mănâncă din dulciurile astea.

El a pornit la drum și a mers călare până când a ajuns la o junglă în care se afla un iaz și niște copaci umbroși. S-a îmbăiat, apoi a îmbăiat calul în iaz, după care s-a așezat sub un copac.

„Acum”, și-a spus el, „voi mânca în dulciurile pe care mi le-a dat mama și voi bea niște apă, apoi îmi voi continua drumul.”

A desfăcut batista și a luat o prăjitură. A găsit o furnică în ea. A luat alta. Și în aceea era o furnică. Așa că a pus prăjiturile pe pământ și a luat alta, și alta, și alta, până când le luase pe toate; dar în fiecare a găsit câte o furnică.

— Nu-i nimic, a spus el, nu voi mânca dulciurile; le vor mânca furnicile.

Apoi regele furnicilor a venit înaintea lui și i-a spus:

— Ai fost bun cu noi. Dacă vei da vreodată de necaz, gândește-te la mine și noi vom veni la tine.

Fiul rajahului i-a mulțumit, s-a urcat pe cal și și-a continuat drumul. A mers călare până a ajuns la o altă junglă și acolo a văzut un tigru care avea un spin înfipt în picior și răgea cumplit de durere.

— De ce ragi așa? a întrebat tânărul rajah. Ce s-a întâmplat?

— Am un spin în picior de doisprezece ani, a răspuns tigrul, și mă doare atât de tare! De aceea rag.

— Ei bine, a spus fiul rajahului, ți-l voi scoate eu. Dar, poate, cum tu ești tigru, după ce te vei face bine, mă vei mânca?

— Ah, nu, a spus tigrul. Nu te voi mânca. Fă-mă bine!

Atunci, prințul a luat din buzunar un cuțitaș și a scos spinul din piciorul tigrlui. Dar când a tăiat, tigrlul a răgit mai tare ca oricând – atât de tare, încât nevastă-sa l-a auzit din jungla cealaltă și a venit săltând să vadă ce se întâmplase. Tigrlul a văzut-o venind și l-a ascuns pe prinț în junglă, ca ea să nu îl vadă.

— Care om te-a rănit, de ai răgit atât de tare? a întrebat tigroaica.

— Nu m-a rănit nimeni, a răspuns tigrlul, dar fiul unui rajah a venit și mi-a scos spinul din picior.

— Unde este el? Arată-mi-l, a spus tigroaica.

— Dacă promiți că nu îl ucizi, îl voi cherna, a spus tigrlul.

— Nu îl voi ucide; lasă-mă doar să îl văd, a răspuns ea.

Apoi tigrlul l-a chemat pe fiul rajahului și când el a venit, tigrlul și nevasta lui au făcut multe plecăciuni înainte-i.

Apoi i-au oferit o cină bogată și el a stat cu ei trei zile. În fiecare zi se uita la piciorul tigrlui, iar în cea de-a treia era vindecat.

Apoi și-a luat rămas bun de la tigri, iar tigrlul i-a spus:

— Dacă dai vreodată de necaz, gândește-te la mine și noi vom veni la tine.

Fiul rajahului a mers călare până când a ajuns la o a treia junglă. Aici a găsit patru fachiri al căror învățător și stăpân murise și lăsase patru lucruri – un pat, care ducea pe oricine stătea pe el oriunde ar fi vrut să meargă; o pungă, care îi dădea celui ce o avea orice îi trebuia, fie nestemate, mâncare, sau haine; un vas de piatră, care îi dădea celui ce îl avea câtă apă voia, indiferent cât de departe se afla de un iaz; și un băț cu o funie, către care cel ce îl avea trebuia doar să spună, dacă ar fi venit cineva să îl atace: „Bățule, bate toți oamenii și soldații care sunt acolo”, și bățul i-ar fi bătut, iar funia i-ar fi legat.

Cei patru fachiri se certau pe aceste patru lucruri. Unul spunea:

— Eu vreau asta!

Altul spunea:

— Nu poți să o ai, pentru că o vreau eu!

Și tot așa.

Fiul rajahului le-a spus:

— Nu vă mai certați pe lucrurile astea. Voi trage patru săgeți în patru direcții. Cel ce va aduce primul o săgeată, va avea primul lucru – patul. Cel ce va ajunge al doilea la o săgeată, va avea al doilea lucru – punga. Cel ce va ajunge al treilea, va avea al treilea lucru – vasul. Iar cel ce va ajunge al patrulea, va avea ultimele lucruri – bățul și funia.

Ei au încuviințat, iar prințul a tras prima săgeată. Fachiri au dat fuga să o găsească. Când i-au adus-o înapoi, a tras-o pe a doua, iar când au găsit-o și i-au adus-o, a tras-o pe a treia și, după ce i-au adus-o pe a treia a tras-o pe a patra.

În vreme ce ei erau plecați să caute a patra săgeată, fiul rajahului a dat drumul calului în junglă și s-a așezat pe pat, luând vasul, bățul cu funia și punga cu el. Apoi a spus:

— Patule, vreau să merg în țara prințesei Labam.

Patul s-a ridicat imediat în văzduh și a început să zboare. Și a zburat, și a zburat, până când a ajuns în țara prințesei Labam, unde s-a așezat pe pământ. Fiul rajahului a întrebat niște oameni pe care i-a văzut:

— A cui țară este aceasta?

— Țara prințesei Labam, au răspuns ei.

Apoi prințul a mers până când a ajuns la o casă unde a văzut o bătrână.

— Cine ești? a întrebat ea. De unde vii?

— Vin dintr-o țară îndepărtată, a spus el. Lasă-mă să stau cu tine în noaptea asta.